

Janet Yellen – prva ženska na čelu Fed-a

Ameriški predsednik Barack Obama je v sredo imenoval Janet Yellen za guvernerko Ameriške centralne banke (Fed). Čeprav jo mora potrditi še senat, ni pričakovati zapletov, da vodenje te pomembne finančne institucije ne bi, prvič po sto letih delovanja, prevzela ženska.

v EUR	V zadnjem tednu (4.10.2013-11.10.2013)	Letos (31.12.2012 - 11.10.2013)
Svet - MSCI World*	+0,73%	+13,41%
ZDA - S&P 500*	+0,85%	+16,41%
Evropa - DJ STOXX 600*	+0,56%	+11,42%
Japonska -Topix*	+1,78%	+18,84%
Trgi v razvoju - MSCI Emerging markets*	+1,61%	-5,48%

* cenovni indeks, preračunan v EUR

Vir: Bloomberg

Imenovanje ge. Yellen za naslednico trenutnega guvernerja Bena Bernankeja ni presenečenje, so pa finančni trgi imenovanje vseeno pozdravili. Z imenovanjem Yellenove se namreč pričakuje nadaljevanje izrazito ekspanzivne denarne politike, ki jo je za premagovanje krize zastavil »Helicopter Ben«. To ime si je prislužil zaradi sedaj že legendarne izjave, da bo za preprečitev ponovitve velike depresije metal denar tudi iz helikopterja. Imenovanje je bilo tako pospremljeno z rahlo rastjo delniških trgov in cen obveznic. Janet Yellen bo vodenje Fed-a prevzela 31. januarja prihodnje leto, ko se izteče mandat dosedanjemu guvernerju.

Ključno vprašanje, ki si ga v tem trenutku zastavljajo udeleženci na finančnih trgih in bo tudi glavni izziv nove guvernerke, je, kdaj zapreti pipico izjemno močne finančne pomoči, ki jo Fed zagotavlja ameriškemu gospodarstvu. Obseg finančne pomoči, s katero Fed spodbuja ameriško in tudi svetovno ekonomijo, znaša 85 milijard dolarjev na mesec. Krčenja pomoči ni pričakovati, dokler so inflacijska pričakovanja pod 2,5 % (trenutno znašajo 1,27 %) oziroma stopnja brezposelnosti nad 6,5 %, trenutno je stopnja brezposelnosti v ZDA še nad 7 %. Kot zanimivost velja omeniti, da je pričakovana nova guvernerka precejšen del svoje akademske raziskovalne dejavnosti posvetila ravno preučevanju brezposelnosti. Tako je razvila model brezposelnosti, ki temelji na ugotovitvi, da ljudje delajo manj učinkovito, če smatrajo, da so za svoje delo premalo plačani. Analitiki zato pričakujejo, da bo tudi v času svoje guvernerske funkcije pri odločitvah večjo težo dajala podatkom o brezposelnosti kot pa inflaciji. Nova guvernerka bo imela dobrega sogovornika tudi za štirimi stenami svojega doma, saj je poročena z Georgom Akerlofom, Nobelovim nagradjencem za ekonomijo iz leta 2001.

Tudi sicer so bile oči finančne javnosti tudi v preteklem tednu še naprej obrnjene proti ZDA in njihovim peripetijam glede meje zadolževanja ter posledičnega »zaprtja« precejšnjega dela ameriškega javnega sektorja. V preteklem tednu smo tako lahko spremljali prve korake na poti sklenitve dogovora, ki naj bi šel v smer vsaj začasnega dviga omenjene meje zadolževanja in posledično kupovanja časa za sklenitev trajnejšega dogovora, a so se čez vikend zadeve ponovno zaostriale. Poznavalci sicer še vedno računajo, da bo dogovor sklenjen v zadnjem trenutku (rok je 17. oktober), saj nobena politična stran, dogovor je namreč izključno politične narave, ne bo upala dopustiti bankrota ZDA.

Med delniškimi naložbami so bile pod največjim pritiskom v preteklem tednu tehnološke delnice, kar je posledica odločitev vlagateljev, da ob naraščajoči negotovosti v zadnjih nekaj tednih zaprejo najbolj donosne pozicije tega leta in preselijo svoje naložbe v »varnejše vode«. Tako smo bili lahko ponovno priča krepitvi švicarskega franka in japonskega jena. Med tehnološkimi delnicami je sicer po donosnosti izstopala delnica Hewlett Packard, katere tečaj je porasel na osnovi izjav predsednice uprave, da letos načrtujejo stabilizacijo poslovanja, v prihodnjem letu pa rast.

Do 17. oktobra je pričakovati nadaljevanje negotovosti, ko bodo ameriški demokrati merili moči z republikanci. Igra spominja na nasprotno divjanje dveh avtomobilov; tisti, ki prej zavije v stran, izgubi. Največja nevarnost pri tej igri je, da v zadnjem trenutku oba udeleženca zapeljeta v isto smer.

Blaž Bračič, vodja oddelka za trženje in prodajo

Opozorilo: Ta dokument je pripravila in izdala družba NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o. (v nadaljevanju: NLB Skladi), Trg republike 3, Ljubljana, ki je nadzorovana strani Agencije za trg vrednostnih papirjev, Poljanski nasip 6, Ljubljana. Dokument je bil pripravljen izključno za boljše razumevanje finančnih instrumentov in delovanja trga kapitala ter ne pomeni ponudbe oziroma povabila k ponudbi za nakup ali prodajo v dokumentu obravnavanih finančnih instrumentov oziroma kakršnihkoli drugih finančnih instrumentov, povezanih z obravnavanimi finančnimi instrumenti. Dokument prav tako ne predstavlja osebnega priporočila oziroma investicijskega svetovanja po 8. členu Zakona o trgu finančnih instrumentov (Ur.l. RS št. 108/10, 78/11 in 105/12; v nadaljevanju: ZTFI), saj ne upošteva investicijskih ciljev, finančne situacije in specifičnih potreb osebe, ki se družbe na kakršenkoli način seznanila z delom ali celotno vsebino tega dokumenta. Dokument prav tako ne pomeni naložbenega priporočila iz 389. člena ZTFI.

Informacije so bile pridobljene na podlagi javno dostopnih podatkov, za katere avtor meni, da so verodostojne, vendar pa za njihovo natančnost in celovitost ne jamčimo. Informacije ne predstavljajo notranjih informacij po 373. členu ZTFI. Družba NLB Skladi ne prevzema odgovornosti za posledice odločitev, sprejetih na podlagi mnenj in informacij, ki jih vsebuje ta dokument. Omenjeni podatki v tem dokumentu ne pomenijo priporočila za nakup ali prodajo katerihkoli vrednostnih papirjev, finančnih naložb ali naložbenih skupin niti javne ponudbe vrednostnih papirjev, ampak le podatke in ocene, izdelane na podlagi javno dostopnih informacij, namenjene obveščanju zainteresiranih strank. Družba NLB Skladi je in bo sklepala posle z nekaterimi vrednostnimi papirji ali naložbenimi skupinami, ki so navedene v tem dokumentu, in z drugimi vrednostnimi papirji. V te vrednostne papirje in naložbene skupine nalagajo tudi investicijski skladi, ki jih upravlja družba NLB Skladi. Oseba, ki v tem dokumentu podaja mnenja in komentarje glede dogodkov na kapitalnih trgih (in/ali z njimi povezane osebe), del osebnega premoženja neposredno ali posredno (prek investicijskih skladov) investira tudi v vrednostne papirje izdajatelj iz geografskih območij in/ali gospodarskih panog, v zvezi s katerimi podaja mnenja. Razmnoževanje prispevka, delno ali v celoti, brez izrecnega dovoljenja avtorja ni dovoljeno.